

چارچوب

سند برنامه توسعه اقتصادی، اشتغالزائی و طرح توسعه پایدار منظومه های روستائی استان زنجان

بخش انگوران شهرستان ماه نشان

ویرایش چهارم : مستند به ویرایش سوم به انضمام اصلاحات ارائه شده (به رنگ قرمز) در جلسه مورخ ۹۸/۰۳/۲۲ کمیته کارشناسی راهبری مطالعات.

مقدمه و کلیات :

الف - تبیین و تحلیل وضعیت موجود

۱- متغیرها و شاخص های بیان وضعیت موجود (۱۳۹۵، ۱۳۹۶، ۱۳۹۷)

جدول شماره ۱ : متغیرها و شاخص های بیان وضعیت موجود					
ردیف	عنوان متغیر/ شاخص	مقدار	واحد	سال	قلمرو متغیر و شاخص بخش/شهرستان
۱.	جمعیت	۱۷۱۶۴	نفر	۱۳۹۵	بخش
۲.	رشد ۵ ساله جمعیت	-۰/۱۵	درصد	۱۳۹۵	بخش
۳.	نرخ مشارکت اقتصادی	۴۲,۲	درصد	۱۳۹۵	بخش
۴.	درصد باسوادی	۷۷	درصد	۱۳۹۵	بخش
۵.	بار تکفل	۲,۲	نفر	۱۳۹۵	بخش
۶.	تعداد تعمیرگاه ماشین های کشاورزی	۴	واحد	۱۳۹۵	بخش
۷.	تعداد واحد تولیدی و خدماتی گردشگری	۲	واحد	۱۳۹۵	بخش
۸.	سطح زیر کشت بخش از استان	۵,۷	درصد	۱۳۹۵	بخش
۹.	سطح بیکاری	۶,۵	درصد	۱۳۹۵	بخش
۱۰.	اراضی شیب دار	۶۷	درصد	۱۳۹۷	بخش
۱۱.	فرسایش اراضی کشاورزی	۲۹۵۰	هکتار	۱۳۹۷	بخش
۱۲.	میانگین اراضی زراعی هر باغدار	۱,۰۱	هکتار	۱۳۹۵	بخش
۱۳.	درصد مساکن با اسکلت فلزی و بتون آرمه	۲۴,۲۴	درصد	۱۳۹۵	بخش
۱۴.	آبادی های بهره منداز آب شرب سالم لوله کشی شده	۸۴	درصد	۱۳۹۵	بخش
۱۵.	آبادیهای دارای سکنه بهره مند از برق	۹۵	درصد	۱۳۹۵	بخش
۱۶.	آبادیهای برخورداراز گاز طبیعی	۴۶,۴	درصد	۱۳۹۵	بخش
۱۷.	آبادی های بهره مند از مطالعات طرح هادی	۸۳	درصد	۱۳۹۵	بخش
۱۸.	خانه های بهداشتی فعال	۴۶	درصد	۱۳۹۵	بخش
۱۹.	درصد روستانشینی	۷۲,۱	درصد	۱۳۹۵	بخش

۲- مسائل کلیدی بخش (مرتبط با توسعه اقتصادی، اشتغالزایی و منظومه)

متاثر از سازمان استراتژی جدید توسعه پایدار منطقه ای، تحول در حوزه رویکرد، اقدام و نتایج فرایند توسعه به شکل زیر می باید پدیدار شود:

مسائل کلیدی بخش

اقتصادی	اجتماعی	زیست محیطی (آب و خاک)	کالبدی-فضایی	گردشگری
پایین بودن بهره وری سرمایه و نیروی انسانی در بخش صنعت، معدن و کشاورزی	پائین بودن سهم زنان در مدیریت روستاهای بخش	آلودگی شدید منابع آب و خاک به عناصر سرب، روی، آرسنیک و کادیم	پائین بودن پیوند های فیزیکی و ارتباطی بین نقاط سکونتگاهی	عدم وجود بازارهای سنتی عرضه محصولات هنری - فرهنگی و غذایی به منظور توسعه و بهبود کیفیت صنایع دستی و محصولات بومی، گیاهان دارویی
سطح پائین تنوع حوزه تولید و تکمیل زنجیره ارزش تولید در حوزه کشاورزی و صنایع تبدیلی و تکمیلی	سطح پائین سواد کمتر از میانگین استانی	آلودگی های ناشی از بهره برداری معادن در اراضی کشاورزی	کمبود توسعه شبکه های زیرساختی در عرصه تصمیم تامین زیرساخت (آب، برق، گاز، تلفن و اینترنت) در روستاهای محروم و کم برخوردار	کمبود برگزاری همایش ها، جشنواره ها و رویدادهای فرهنگی در فصول مختلف سال
نبود زنجیره ارزش محصولات تولیدی (تامین نهاده ها، فرایند تولید، فرآوری و فروش) بویژه در محصولات کشاورزی، دامپروری و صنایع دستی روستایی	کمبود مراکز و کانون های فرهنگی	غالب بودن شیوه های آبیاری سنتی و راندمان پایین این شیوه ها و اتلاف منابع آب سطحی و زیرسطحی	پائین بودن سطح مسکن مقاوم سازی شده	کمبود برنامه های بازاریابی و معرفی جاذبه های گردشگری شهرستان در رسانه های ملی، شبکه های مجازی، مجلات و روزنامه های عمومی و تخصصی
سرمایه گذاری صنعتی نامناسب با ظرفیت های سرزمینی	ضعف مشارکت روستائیان در تعیین اهداف و استراتژی ها و تقویت مدیریت مشارکتی و مردمی	رشد کالبدی سکونتگاه ها در اراضی حاصلخیز کشاورزی	ضعف سکونتگاه های مرکزی و مشکل بودن دسترسی به آنها به منظور اعتدال فضایی در توزیع خدمات	عدم استفاده بهینه از جاذبه های گردشگری
نبود تشکل های تخصصی در بخش خدمات بازرگانی به ویژه در زمینه ایجاد تشکل های صادراتی	کمبود تشکل های مردمی و مشارکتی زنان	آلودگی آب رودخانه قزل اوزن به علت مصرف بیش از حد مواد شیمیایی توسط	عدم توجه به کارکرد هر یک از سکونتگاه ها با توجه به نقش عملکردی حوزه در سازمان فضایی مطلوب	ضعف زیرساخت های ارتباطی در روستاهای دارای پتانسیل

	منظومه	واحدهای پرورش ماهی		
کمبود امکانات رفاهی، خدماتی در سطح بخش	عدم مقاوم سازی کالبد روستا جهت مقابله با سیل	کمبود آب شرب در فصل تابستان در روستاهای بخش	پائین بودن استفاده از ظرفیت های جوانان تحصیل کرده در فرایند مدیریت روستایی	سنتی بودن تولید محصولات کشاورزی و سایر فعالیت های اقتصادی
سطح پائین تمایل به سرمایه گذاری در بخش گردشگری بخش	ضعف زیرساخت های اقتصادی در سطح مراکز حوزه، مجموعه و منظومه	پائین بودن کیفیت منابع آب شرب در برخی از روستاهای بخش	پائین بودن سطح درآمدهای پایدار دهیاری ها	ضعف فراوری و تبدیل مواد معدنی و عدم شکل گیری زنجیره های تولید و خوشه های صنعتی مرتبط با فعالیت های صنعتی و معدنی استان به ویژه در زمینه سرب و روی و صنایع بالادستی و پایین دستی
	فقدان استراتژی توسعه صنعتی و معدنی	فرسایش بالای منابع خاک بخش کشاورزی	وجود ساختار سنی جوان	سنتی بودن بخش مدیریت در اکثر معادن، پایین بودن سطح سواد شاغلین معدن و پایین بودن راندمان تولید
	تعدد سکونتگاههای روستایی با راههای ارتباطی نامناسب			عدم رشد کافی بخش خدمات نوین بازرگانی از جمله تجارت الکترونیک

۳- قابلیت ها

قابلیت ها

اقتصادی	اجتماعی	زیست محیطی (آب و خاک)	کالبدی-فضایی	گردشگری
وجود ذخایر قابل توجهی از سرب و روی، فلدسپات، خاکهای صنعتی، براسیت، پرلیت، نمک	روند صعودی رشد طبیعی جمعیت	شرایط اقلیمی و منابع آب متنوع محدوده	داشتن پتانسیل های لازم در خصوص توسعه حمل و نقل کالا و خدمات	وجود منطقه حفاظت شده انگوران
بالا بودن میزان تولیدات خصوصا در زمینه دامداری	عدم وجود اختلاف بین ساکنین روستاهای مختلف پررنگ بودن آداب و رسوم جمعی مذهبی نظیر مراسم های	امکان احداث سد مخزنی بر روی رودخانه انگوران چای	اجرای طرح هادی در بیشتر روستاهای بخش	عدم وجود پیش داوری ذهنی در مخالفت با حضور گردشگران و افراد غریبه در روستاها

			محرم و صفر در بین ساکنان	
وجود چشمه های متعدد و پرآب	امکان دسترسی آسان و تبادل کالا و مسافر بلحاظ وجود پتانسیلهای معدنی و آبی	وجود پتانسیل های مواد معدنی جهت استخراج	عدم وجود اختلاف میان طوایف موجود در روستاها	امکان توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی
امکان سرمایه گذاری در بخش زیرساخت های گردشگری	امکان افزایش درجه راه بین دوزکند به حلب، دندی به تکاب و برقراری ارتباط بین استانهای کردستان آذربایجان غربی و شرقی	وجود مراتع خوب و متوسط در سطح بخش	مناسب بودن سطح سرمایه اجتماعی	امکان ایجاد کارخانه فرآوری محصولات دامی
شرایط اقلیم گردشگری مناسب جهت توسعه گردشگری	بالا بودن نسبت راه های روستایی در سطح بخش	بیابان مثبت آبهای سطحی در حوضه های آبریز بخش	امکان ایجاد تشکلهای اجتماعی- فرهنگی در سطح روستا	امکان توسعه صنایع دستی در سطح بخش
دارا بودن مناطق نمونه گردشگری استان در این منطقه	نقش غالب و عملکرد صنعتی شهر دندی با توجه به قرارگیری آن در محور معدنی	وجود لایه های نفوذناپذیر قرمز بالایی و تأثیر آن در کاهش آلودگی منابع آبهای زیرزمینی	مشارکت مردم در اهدای زمین برای ساخت بناهای آموزشی	امکان توسعه دامداری های صنعتی و نیمه صنعتی
وجود جاذبه های تاریخی در روستاهای مورد مطالعه	زمینه رشد و توسعه اقتصادی شهر دندی با توجه به فاصله مناسب آن از زنجان	امکان آبیاری تکمیلی در بخشی از اراضی زیر کشت	بالا بودن درصد قبولی دانش آموزان در مقاطع تحصیلی سه گانه	پتانسیلهای مواد معدنی برای سرمایه گذاری در بخش اکتشاف
ایفای نقش پل ارتباطی به مجموعه آثار باستانی تخت سلیمان شهرستان تکاب	قرارگیری شهر دندی در محور گردشگری زنجان- تخت سلیمان	امکان مهار سیلابها و بهره برداری از آنها		قابلیت تولید گیاهان دارویی متنوع و فرآوری وابسته آن
زیست گاهها و محی طهای طبیعی حیات وحش، تنوع پوشش گیاهی و گیاهان دارویی		تنوع گون ههای گیاهی و جانوری و وجود گونه های نادر گیاهی و جانوری		امکان توسعه صنایع آب

اقتصادی	اجتماعی	زیست محیطی (آب و خاک)	کالبدی-فضایی	گردشگری
کمبود وجود امکانات سیلو و سردخانه و کشتارگاه	پایین بودن نرخ باسوادی در میان زنان	شیب زیاد در بیش از ۵۸ درصد اراضی بخش و یکپارچه نبودن اراضی	انزوای جغرافیایی و دسترسی بشدت نامناسب به لحاظ جاده های ارتباطی میان شهری و بویژه روستایی	عدم وجود مسیرهای ارتباطی مناسب و امکانات تفریحی و گردشگری در راستای جذب سرمایه گذار
ضعف مکانیزاسیون	بالا بودن نرخ مهارفرستی در سطح بخش	فقر مواد آلی و خاکهای شور، آهکی و قلیایی در مناطق وسیعی از شهرستان	پراکندگی روستاهای شهرستان	نبود فروشگاه های مخصوص عرضه محصولات صنایع دستی
فقدان جاذبه برای بخش خصوصی برای بهره برداری از تأسیسات اجرا شده	چالش با جمعیت عشایری بر اثر کم و کیف استفاده از مراتع پیرامون نقاط روستایی	سیل خیزی و عدم مدیریت مناسب آبهای سطحی	کمبود امکانات رفاهی، خدماتی در منطقه	عدم وجود طرح جامع گردشگری و فقدان برنامه ریزی اجرایی و ضعف تبلیغات در معرفی آثار
عدم وجود صنایع تبدیلی مناسب جهت فرآوری محصولات کشاورزی	روند رو به افزایش نرخ سالمندی جمعیت	دور بودن اراضی مستعد و دشت ها از آبهای سطحی	محدودیت در سرمایه گذاری بخش خصوصی بلحاظ کوهستانی بودن منطقه و دوری از مرکز	عدم وجود بازارچه ها یا فروشگاههای محصولات صنایع دستی و هنرهای سنتی
عدم وجود زیرساخت های آموزش فنی و حرفه ای و کارگاه های آموزشی برای آشنایی مردم با علوم روز و کارآفرینی	عدم وجود تشکل های اجتماعی مربوط به زنان	وجود ۳۲۰۰ هکتار اراضی با کلاس فرسایش شدید و خیلی شدید	پائین بودن سطح کیفیت راه های روستایی	ضعف در مطالعات مردم نگاری و پژوهشهای مردم شناسی
نبود بازار فروش بدون واسطه محصولات دامی	پایین بودن راندمان بهره برداری و عدم استفاده از پتانسیل روانابهای طبیعی	پایین بودن راندمان بهره برداری و عدم استفاده از پتانسیل روانابهای طبیعی	ضعف امکانات مرکز حوزه ها جهت خدمات رسانی به روستاهای پیرامون	عدم وجود جشنواره ها و نمایشگاهها و شرکت در نمایشگاههای داخلی و خارجی
فروش محصولات تولیدی به واسطه ها	عدم مطالعات جامع آب و خاک و فقدان بانک اطلاعاتی	عدم مطالعات جامع آب و خاک و فقدان بانک اطلاعاتی	وجود گرایشهای واگرا نظام شهری شهرستان در ارتباط با کلیت نظام شهری منطقه از یکسو و نظام شهری با نظام مراکز روستایی منطقه از سوی دیگر	
		بالا بودن EC های	عدم گسترش برخی فعالیتهای	

	اقتصادی و خدماتی بعلت عدم تأمین آستانه های جمعیتی و اقتصادی	اطراف قزل اوزن و مانع بودن آن برای اجرای آبیاری مکانیزه		
--	---	---	--	--

۵- ساختار و سازمان فضائی موجود (نقشه) **ارائه نقشه با انعکاس متغیرها و شاخص های جدول به شرح زیر :**

ملاحظه ۲: شامل تبیین و تحلیل قابلیت ها، محدودیت ها و تنگناهای طبیعی (حاوی منابع آب سطحی و زیر زمینی به تفکیک شرب و کشاورزی)، محیطی، کالبدی، اجتماعی-انسانی-فرهنگی (حاوی آموزش عمومی و فنی و حرفه ای)، اقتصادی، مدیریتی، ساختار و سازمان فضائی) به ماخذ گزارش تفصیلی برنامه توسعه اقتصادی و اشتغالزائی و طرح توسعه پایدار منظومه های روستائی.

به استناد آمار سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵، بخش انگوران دارای ۱۷۱۶۴ نفر جمعیت و ۱۵۳۰,۳۸ کیلومترمربع وسعت دارای تراکم جمعیتی ۱۱,۲۲ نفر در هر کیلومترمربع می باشد، که از این میزان ۱۲۳۸۶ نفر در مناطق روستایی با ۱۵۲۸,۸ کیلومترمربع دارای تراکم ۸,۱۰ نفر در کیلومترمربع می باشد. با مقایسه این میزان با متوسط تراکم جمعیتی شهری و روستایی (۱۱,۲۲ نفر در کیلومتر مربع) در سال ۱۳۹۵، نتیجه می گردد که تراکم جمعیتی در مناطق روستایی به میزان ۳,۱۲ نفر در کیلومتر مربع کمتر می باشد. با بررسی نرخ اشتغال زنان و مردان روستاهای منطقه نتیجه می گردد که متوسط نرخ اشتغال برای مردان در حدود ۵ درصد کمتر از رقم متناظر آن برای زنان می باشد روستاهای قرقان سفلی، قرقان علیا، قواق علیا، اکیزقشلاق، خضرآباد، نصیرآباد، قوزیجاق علیا، استی گل، آقبلاغ حسن آباد، اینچه سفلی، اینچه علیا، بلندپرچین، حاجی اینک، سیاه خانه، شیخ لر، قشلاق جوق سفلی، قشلاق جوق علیا، کپز، امیرآباد، ساغرچی، گلابلو، گنج آباد، خورجهان، قره زکی، قوزلو، یاستی قلعه، توت آغاجی، حمزه آباد، امام کندی، کههریزبیک، قره آبی، اوغبیلک علیا، ایده لو، وزمک، اوچ تاش، قاسم آباد، قره قشلاق و مغانلو با نرخ اشتغال مردان ۱۰۰,۰۰٪ بیشترین اشتغال مردان و روستای قراگل با ۶۹,۲۳٪ کمترین نرخ اشتغال مردان را به خود اختصاص داده است. بار تکفل خالص یا 'نسبت بستگی خالص' نشان دهنده بار حقیقی جمعیتی و اقتصادی است که از نظر تأمین زندگی افراد غیرشاغل بر دوش افراد شاغل جامعه قرار دارد. بار تکفل خالص از طریق تقسیم جمعیت غیرشاغل بر جمعیت شاغل به دست می آید. روستای قرقان سفلی با بار تکفل ۰,۶۱ نفر برای هر شاغل، کمترین بار تکفل و روستای زماین با ۴,۷۳ نفر برای هر شاغل بیشترین بار تکفل در سال ۱۳۹۵ را داراست و متوسط بار تکفل برای روستاهای منطقه در سال ۱۳۹۵، ۲,۰۲ نفر می باشد. باتوجه به مطالعات انجام شده، معیشت اصلی روستاهای منظومه از طریق زراعت و دامداری تأمین می شود. براساس آمار سال ۱۳۹۵ و بنا به بررسی های مشاور شاغلین در بخش کشاورزی در حدود ۲۸۱۸ نفر می باشد که از کل جمعیت شاغل منظومه، ۵۷ درصد این بخش اقتصادی مشغول فعالیت می باشند. ولی در روستاهای بزرگ و مرکزی در کنار این شغل افرادی از اهالی روستاها در سایر فعالیت های صنعتی نیز مشغول به کار می باشند، بر اساس آمار سرشماری سال ۱۳۹۵، از مجموع شاغلین منظومه، ۲۹ درصد در حوزه فعالیت های صنعتی مشغول می باشند در هر روستایی برای رفاه اهالی ساکنین روستا، نیاز به وجود خدمات ویژه ای می باشد بررسی ها و نتایج حال از برداشت های میدانی و سرشماری سال ۱۳۹۵ نشان از آن دارد که در سطح منظومه، ۷ درصد از کل شاغلین منظومه را شامل می شود، در این بخش اقتصادی فعالیت می کنند. کلیه امکانات و زیرساختهای روستاهای مورد مطالعه از شرایط مناسبی برخوردار بوده ولی راه دسترسی در منطقه نیازمند بهسازی می باشد و نیز در روستاهای دشتی تأمین آب شرب در تابستان با مشکلات خاصی روبرو می باشد. با ورود اطلاعات مربوط به روستاهای دهستان انگوران و اجرای مدل این شاخص برای منطقه مورد مطالعه عدد ۱,۱۰ به دست می آید که عددی نزدیک ۱ است و Z-Score برابر با ۱,۵۲ می شود. این امر نشان می دهد الگوی استقرار روستاها در سطح دهستان انگوران را می توان یک الگوی توزیع تصادفی محسوب کرد.

ب - تبیین وضعیت هدف (افق برنامه و طرح : ۱۴۰۵ پایان برنامه هفتم)

۱- اهداف کلی / چشم انداز

تدوین سند چشم‌انداز توسعه بخش و ماموریت‌های آن، با تدوین راهبردهای پیشرفت بخش، پی‌گرفته خواهد شد. چشم‌انداز بخش انگوران آینده‌ای مشترک است که اهالی آن برای خود متصور هستند و تمامی ذی‌نفعان این بخش آن را به صورت جمعی حمایت و دنبال می‌نمایند. این چشم‌انداز دارای بخش‌های زیر است:

۱. ارزش‌های بنیادین
۲. ماموریت
۳. اهداف
۴. جهت‌گیری‌های راهبردی

۲- شاخص‌های هدف (منتخب متغیرها و شاخص‌های بیان وضعیت موجود)

بدین ترتیب، در راستای به انجام رساندن ماموریت‌های توسعه بخش و دست یافتن به رویکردها و سمت‌گیری‌های چشم‌انداز پیشرفت بخش، به کارگیری توانمندی‌ها و نقطه‌های قوت، بهره‌گیری از یاری‌ها و فرصت‌ها و نیز چیرگی بر کاستی‌ها و نقطه‌های ضعف و تهدیدها، جهت‌گیری‌های راهبردی توسعه بخش، به گونه‌ی زیر پیشنهاد می‌گردد:

مدیریت و بهره‌برداری پایدار از منابع طبیعی و مراقبت از اجزایی یکپارچه محیط زیست. ارتقای زیرساخت‌های اقتصادی و پشتیبان فعالیت و خدمات وابسته به بخش کشاورزی تنوع بخشی به حوزه تولید و تکمیل زنجیره ارزش تولید در حوزه کشاورزی و صنایع تبدیلی و تکمیلی توسعه به هم پیوسته سازمان فضایی نظام سکونت و فعالیت شهری - روستایی توسعه جامعه شبکه‌ای برای گذار از انزوای فیزیکی - جغرافیایی به ویژه در نواحی روستایی سرمایه‌گذاری فرهنگی برای تقویت هویت بخش و افزایش حس تعلق افراد سرمایه‌گذاری بر آموزشی و پرورش برای تربیت جامعه و توسعه سوادهای پایه‌ای عصر اطلاعات در بین کودکان، نوجوانان و جوانان.

آموزش مهارت‌های کاربردی کشاورزی، دامپروری و صنایع تکمیلی و جانبی آن‌ها، صنایع فرهنگی و گردشگری.

ارتقاء زیرساخت‌های اجتماعی و کیفیت زندگی.

بهبود دامنه تاب‌آوری اجتماع محلی در مواجهه با آسیب‌ها و شوک‌های محیطی و درونی. بهبود مسئولیت‌پذیری فردی، اجتماعی و نهادی و مشارکت ذینفعان در فرآیند پیشرفت بخش

توسعه ظرفیت‌های پایدار و قابل تجدید به ویژه در حوزه‌ی گردشگری

ارتقای فرهنگ و فضای عمومی کسب و کار و کارآفرینی

بهبود سطح آگاهی، نوآوری و فناوری در کاربرد نهادهای تولید و خدمات پشتیبان تولید

جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی در توسعه دانش و فن‌آوری، توسعه صنعتی و معدنی و

توسعه خوشه‌های صنعتی

جهت گیری های راهبردی: راهبردهای توسعه و معیشت بخش انگوران، برآیند همه دیدگاه ها، رویکردها و سمت گیری های با تاکید بر توسعه پایدار، در جهت گیری های پیشرفت آینده گستره بخش در نظر گرفته شده است. این برآیند، راهنمای برنامه پیشرفت و توسعه به سوی اجرایی شدن و به فرجام رسیدن و بستر تدوین سیاستها و برنامه های اجرایی، طرح ها و پروژه های توسعه آفرین می باشد. در این راستا، کار تدوین راهبردها و سیاست های توسعه این بخش بر سه پایه بنیانی استوار است: ۲م ماهه گرفتن از رویکردهای راهبردی و سیاست های پیشرفت آفرین برشمرده شده در طرح آمایش استان، در جایگاه یک طرح توسعه فرادست. به درستی باید اشاره داشت که کلیه جنبه ها و همه بخش ها درچارچوب پیشرفت و توسعه در اندازه و مقیاس شهرستانی، همچنین بخش راهبردها و سیاست های توسعه آن، ناگزیر به هماهنگی و همگامی با طرح یا طرح های بالادست خود دارند. بدین ترتیب، مشخص است که میان راهبردها و سیاست های توسعه شهرستان، با راهبردها و سیاست های برشمرده شده در طرح آمایش استان، پیوند تنگاتنگ وجود داشته باشد، اما با پیروی از اندازه و دردید داشتن مقیاس شهرستانی بودن طرح.

فرایند تدوین راهبردها و سیاست های توسعه در طرح بخش مرکزی انگوران، برپایه برداشت ها و مشاهدات میدانی، پرسشگری، روش دلفی، انجام نشست های خبرگان، مدیران و کارشناسان بخش بوده است. بدین سان، ناگزیر، راهبردها و سیاست های توسعه بخش، در سایه این فرایند پیچیده مایه گرفته اند، پس، از دست مایه ها نیرومندی که برپایه برنامه ریزی مشارکتی با همکاری و همیاری نخبگان، مدیران و کارشناسان استانی برخوردار می باشند.

افزون بر دو بنیان فوق، راهبردهای توسعه بخش، از یک لایه هم اندیشی و همیاری دیگر نیز برخوردار بوده است و آن رفت و برگشت های چندین باره و پیاپی درباره سمت گیری ها و جهت گیری های بنیادی پیشرفت و توسعه در این سند، با فرماندار، مدیران و کارشناسان و دھیاران بخشی بوده است و در این راستا، چندین بار پالایش و ویرایش گردیده است. با این روش، فرایند برنامه ریزی مشارکتی در تدوین این سند، بر پایه های استوارتری، پشتگرمی داشته است. بنابراین، می توان گفت به اندازه بسیار زیادی با ویژگی ها و درستی های بخش هماهنگی و همراهی دارند.

راهبردهای توسعه

اقتصادی	اجتماعی	زیست محیطی (آب و خاک)	کالبدی-فضایی	گردشگری
گسترش فرآوری مواد معدنی	تقویت صندوق بیمه سرمایه گذاران معدن	کاهش آلاینده های ناشی از صنایع معدنی و فرآوری سرب و روی بر آب و خاک منطقه انگوران- دندی	برنامه ریزی توسعه یکپارچه معدنی، صنعتی، گردشگری و کشاورزی محور زنجان- دندی تخت سلیمان بعنوان محور برتر مرکز توسعه منطقه ای شهرستان ماهنشان	بسترسازی برای جذب و جلب سرمایه های بخش غیردولتی در فعالیتهای گردشگری و صنایع دستی
توسعه زیربنایهای موجود و امکانات زیربنایی	آموزش نیروی انسانی مورد نیاز بخش صنعت و معدن	ایجاد شهرک تخصصی فرآوری مواد معدنی به لحاظ کنترل آلودگی پهای زیست محیطی	برنامه ریزی توسعه محورهای ارتباطی فراشهرستانی و استانی (زنجان- دندی- تخت سلیمان)	حمایت در راستای افزایش تولید صنایع دستی و آفرینش هنرهای سنتی
تکمیل زنجیره تولیدات کشاورزی و دامی منطبق بر نیاز بازار و جامعه محلی	تمرکز زدایی تصمیمات از سطح استانی و شهرستانی	حفظ پتانسیل آبدهی آبخوان و تداوم بهره برداری از این منابع	تقویت پیوندهای فیزیکی فرامنطقه ای شهرستان و نقاط شهری آن با محورهای	تقویت مشارکت مردم در تصمیم سازی و تصمیم گیری برای منطقه و آثار

فرهنگی، تاریخی و طبیعی	برتر توسعه	اراضی دشتی	به سطح محلی	
ارتقاء سطح کمی و کیفی در ارائه خدمات گردشگری به مسافران ورودی به منطقه	افزایش پیوندهای منطقه ای فرااستانی استان زنجان با آذربایجان غربی	افزایش حمایت های قانونی از منابع طبیعی تجدید شونده	استفاده از ظرفیت های جوانان تحصیل کرده	ایجاد خوشه صنعتی صنایع مرتبط با سرب و روی و ایجاد پیوند با صنایع پایین دستی و بالا دستی
توسعه فعالیت های آموزشی مربوط به گردشگری، هنرهای دستی و صنایع دستی منطقه	تقویت پیوندهای شهری- روستایی از طریق برپایی و برنامه ریزی نظام سلسله مراتب خدمات رسانی با تأکید بر مراکز روستایی برتر	آبخیزداری حوضه های آبریز رودخانه و طولانی تر نمودن زمان جریان در رودخانه های فصلی	افزایش مشارکت زنان	الگوسازی و تسهیل در راه اندازی کسب و کارها و تولید محصولات جدید
تعریف مسیرهای گردشگری، ایجاد امکانات مناسب و زیرساخت های گردشگری استاندارد	خانه های بهداشت برای روستاهای فاقد خانه بهداشت	کنترل مداوم ظرفیت، تغذیه و تخلیه سفر ههای آب زیرزمینی در اراضی دشتی	تقویت ابعاد ساختی (شبکه ای) و هنجاری اعتماد، آگاهی، ارزش ها سرمایه های اجتماعی	حمایت از تشکلهای خصوصی و توسعه خدمات کشاورزی
استانداردسازی راههای مواصلاتی استان و شهرستان با هدف ایجاد امنیت	مقاوم سازی مساکن روستایی براساس رویکرد معیشت پایدار	مدیریت بهره برداری از منابع آب پایه رودخانه و چشمه ها برای حفظ حیات وحش	حمایت از طبقات اجتماعی آسیب پذیر	بهره گیری بهینه از ظرفیت های محیطی
استقرار نظام جامع تبلیغات اعم از جاده ای از طریق نصب تابلوهای راهنمای گردشگری و غیره		کنترل استفاده از کودها در واحدهای پرورش ماهی	بهره گیری از سرمایه های اجتماعی، ظرفیت های انسانی و نخبگان در فرایند برنامه ریزی	ترویج و آموزش و انجام مطالعات جامع منابع اراضی مستعد آبرزی پروری

سیاست های اجرایی

گردشگری	کالبدی-فضایی	زیست محیطی (آب و خاک)	اجتماعی	اقتصادی
ایجاد تأسیسات زیربنایی در محدوده های مهم توریستی، بیلابقی	حذف پیچ های خطرناک	شناسایی مناطق مستعد جهت اجرای عملیات پخش سیلاب و آبخوانداری	افزایش انتخاب زنان به عنوان دهیار به میزان ۵ درصد روستاها	اجرای عملیات تسطیح اراضی و اجرای تناوبهای مناسب
برگزاری جشنواره های بومی، محلی، آیین ها و	تعریض و ارتقاء راههای فرعی موجود به راههای اصلی در	مطالعه و تهیه نقشه های مناطق سیل	گسترش طرح های درآمد زا برای	ایجاد صنایع تبدیلی کشاورزی

مراسم سنتی در فصول مختلف سال	محور دندی - ماهنشان	خیز و بحرانی	دهیاری ها به طور میانگین ۲۵ درصد درآمد دهیاری ها	
تقویت و حمایت از صنایع دستی در روستاها و سایر مناطق دارای توان جذب گردشگر	آسفالته نمودن کلیه راه های شوسه روستایی در عرض ۲ سال آتی	تهیه و تصویب و واگذاری و اجرای طرحهای مرتعداری جهت بهبود وضع مراتع و دامداران	تشکیل گروههای تصمیم و اتاق های فکر برای هماهنگی و کمک در امور توسعه شهرستان در سه تیپ حوزه اقتصادی، اجتماعی - فرهنگی و امور زیر بنایی	افزایش دوره های آموزشی ترویجی در زمینه زراعت و باغداری
بررسی، شناسایی آثار فرهنگی، تاریخی و طبیعی شهرستان در راستای تهیه و تدوین اطلس	مرمت و نگهداری پل ها به ترتیب اولویت و درصد خرابی	ساحل سازی و احداث اپی در محدوده روستای خورجهان	توانمند سازی روستائیان از طریق آموزش و مشارکت در امور	اجرای طرحهای اصلاح نژاد دام و طیور و تبدیل دامداریهای سنتی به نیمه صنعتی و صنعتی
روانسازی تورهای ارزان قیمت علمی، آموزشی، تفریحی و زیارتی با ایجاد آژانسهای مسافرتی	• توسعه شبکه های زیرساختی در عرصه تصمیم تامین زیرساخت (آب، برق، گاز، تلفن و اینترنت) در روستاهای محروم و کم برخوردار	ادامه طرح ساحل سازی حاشیه رودخانه قزل اوزن	• مستمر و مداوم بودن تولید با استفاده از توان و دانش بومی روستائیان	گسترش واحدهای صنعتی
تهیه و چاپ اقلام تبلیغاتی میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	کنترل ساخت و ساز در پهنه های با خطر بالای زلزله	مطالعه کنترل فرسایش و حفاظت آبراه رودخانه ها	ایجاد تشکل های مردمی و مشارکتی زنان	استفاده از بخش خصوصی و تشکلهای مردمی در اجرای طرحها و پروژه ها
طرح ایجاد و توسعه اکوتوریسم و توریسم زمستانی و ورزشی	جلوگیری از مهاجرت های روستایی و تخلیه روستاها با توسعه زیرساختهای آموزشی و بهداشتی	عملیات پخش سیلاب و بهره برداری از سیلابها	تقویت و زمینه سازی حضور زنان در مراسم فرهنگی و کاهش گسست جنسی جوامع	برنامه ریزی در جهت افزایش تولید و مصرف آبزیان و بهره گیری از فناوریها یمدرن این صنعت
تأسیس بازارهای سنتی عرضه محصولات هنری - فرهنگی و غذایی	کنترل توسعه کالبدی سکونتگاه ها در اراضی حاصلخیز کشاورزی	تخصیص اعتبار جهت احداث طرح بند انحرافی و کانال انتقال آب		افزایش ضریب مکانیزاسیون

کسب و کارهای پیشنهادی محرک متوسط مقیاس بصورت جدول زیر می‌باشند. این پروژه‌ها، کسب و کارهایی هستند که در صورت اجرا تکمیل کننده زنجیره ارزش محصولات تولیدی و سرمایه‌های تولیدی می‌باشند.

کسب و کارهای محرک متوسط مقیاس

ردیف	عناوین کسب و کارهای متحرک متوسط مقیاس
۱	ایجاد واحدهای صنعتی دامداری
۲	احداث واحدهای پرورش قارچ
۳	احداث سردخانه
۴	اعطای تسهیلات در جهت احداث واحدهای پرورش آبزیان
۶	ایجاد کشتارگاه صنعتی دام
۷	ایجاد کارخانه لبنیات
۸	ایجاد واحد بسته بندی و فرآوری گیاهان دارویی
۱۰	بهره‌برداری از معادن

۵- ساختار و سازمان فضائی هدف (نقشه)

ج- فهرست فعالیت ها و سرمایه گذاری ها (متضمن تحقق وضعیت هدف)، پیوست سند.

- ۱- فعالیت ها شامل تصمیمات و مصوبات مقرراتی و اجرائی
- ۲- طرح های سرمایه گذاری الویت بندی شده در سطح بخش به تفکیک کشاورزی، صنعتی و خدماتی، روستا، مقیاس عملکرد، دارای مشخصه کارآفرینی و اعتبار مورد نیاز با تعیین آورده بخش خصوصی (در صورت اقتضا برای هر روستا دو طرح)
- ۳- پروژه های عمرانی الویت بندی شده در سطح بخش به تفکیک محیطی، کالبدی، اجتماعی و فرهنگی، دستگاه مجری و روستا و اعتبار لازم (پیشنهاد در صورت نیاز)

جدول شماره ۲ :: فهرست فعالیت ها شامل تصمیمات و مصوبات مقرراتی و اجرایی پیوست سند توسعه اقتصادی، اشتغالزایی و طرح توسعه پایدار منظومه های روستائی			
ردیف	عنوان فعالیت (تصمیمات / مصوبات / ...) ۱	دستگاه اجرایی مرتبط	ملاحظات
-	تصرف اراضی اطراف روستاها توسط اداره منابع طبیعی و ایجاد محدودیت برای استفاده در فعالیت های کشاورزی و دامداری	اداره منابع طبیعی	-
-	محدودیت های ایجاد شده از سوی جهاد کشاورزی برای ایجاد کاربریهای اقتصادی که نیازمند ساخت ابنیه هستند	جهاد کشاورزی	-
-	محدودیت و مشکلات ناشی از اعطای وام (ضامن، نحوه بازپرداخت و ...).	بانک کشاورزی - بانک مسکن	-
-	تقویت پیوندهای فیزیکی از طریق احداث راه های بین روستایی و شهری از طریق تسهیل صدور مجوز	میراث فرهنگی و گردشگری - اداره منابع طبیعی - سازمان راهداری و حمل و نقل جاده	-
-	سهیم کردن عشایر در حفاظت از مراتع در عرصه تصمیم حفاظت از مراتع	اداره منابع طبیعی	-

جدول شماره ۳ : فهرست طرح های سرمایه گذاری برای تولید و اشتغالزایی

پیوست سند توسعه اقتصادی، اشتغالزایی و طرح توسعه پایدار منظومه های روستائی.

ردیف	عنوان طرح	اعتبار مورد نیاز میلیون	میزان اشتغال نفر	محل اجرا نام روستا	کد شعاع عملکردی	کد موضوعی طرح	کد کارآفرین محوری	الویت طرح در سطح بخش	کد دستگاه اجرائی مرتبط	توضیح دارد ۶
	گوسفند داشتی ۵۰ راسی	۱۸۰۰	۴	تمامی روستاهای بالای ۲۰ خانوار	۱	۱	۱	۲	۱	به ازای هر ۱۵ خانوار یک واحد برای روستاها پیشنهاد می شود.
	پرورش دام سبک و سنگین (دامداری صنعتی و یا همراه با اصلاح نژاد)	۳۰۰	۸	تمامی روستاهای بالای ۲۰ خانوار	۲	۱	۱	۲	۱	-
	دام سبک گوسفند داشتی	۵۰۰	۳	تمامی روستاهای بالای ۲۰ خانوار	۱	۱	۱	۱	۱	به ازای هر ۵ خانوار یک واحد برای روستاها پیشنهاد می شود
	دام سبک گوسفند آمیخته داشتی ۵۰ راس	۱۰۰۰	۴	تمامی روستاهای بالای ۲۰ خانوار	۱	۱	۱	۱	۱	به ازای هر ۵ خانوار یک واحد برای روستاها پیشنهاد می شود

-	۱	۱	۱	۱	۱	مراکز حوزه	۴	۸۰۰۰	پرواربندی گوساله	
-	۲	۲	۱	۱	۲	مراکز حوزه	۶	۷۰۰۰	تولید گلیم دستبافت ایرانی و محلی	
-	۱	۱	۱	۱	۲	قلعه جوت سادات، قره ناس، دوزکند، بوغداکندی، قوزلو، خضرچوبان	۴	۴۰۰	زنبورداری	
-	۱	۲	۱	۱	۲	مراکز حوزه	۶	۲۰۰۰	گاوداری شیری	
-	۱	۲	۱	۱	۱	مراکز حوزه	۲	۳۰۰	ایجاد گلستان گل محمدی	
-	۲	۲	۱	۳	۲	مراکز حوزه	۴	۵۰۰	فرش دستباف و دستبافته ها	
به ازای هر ۱۵ خانوار یک واحد برای روستاها پیشنهاد می شود.	۱	۲	۱	۱	۱	تمامی روستاهای بالای ۲۰ خانوار	۴	۶۰۰	پرورش دام سبک و سنگین (دامداری صنعتی و یا همراه با اصلاح نژاد)	
-	۱	۲	۱	۱	۳	مراکز حوزه	۲۵	۱۴۰۰۰	خدمات تخصصی و فنی مهندسی کشاورزی، دامپزشکی و گیاه پزشکی	
-	۱	۱	۱	۱	۱	تمامی روستاهای بالای ۲۰ خانوار	۸	۵۵۰۰	کوسفند پرواری ۲۰۰ راسی	

-	۱	۲	۲	۱	۳	مراکز حوزه	۱۲		تولید محصولات گلخانه ای	
-	۲	۱	۲	۳	۳	مراکز حوزه	۱۴	۵۰۰۰	صنایع غذایی و تبدیلی تکمیلی کشاورزی	
-	۱	۲	۲	۱	۳	مراکز حوزه	۱۲	۹۰۰	زعفران و گیاهان دارویی	
-	۱	۲	۲	۱	۳	مراکز حوزه	۵	۸۰۰	احداث واحدهای پرورش قارچ	
-	۲	۱	۲	۶	۳	مراکز حوزه	۲۰	۹۰۰۰	احداث سردخانه	
-	۲	۱	۲	۱	۳	مراکز حوزه	۱۸	۸۵۰۰	ایجاد واحدهای بسته‌بندی و فرآوری محصولات کشاورزی	

-	۱	۲	۱	۱	۲	مراکز حوزه	۱۵	۹۰۰۰	اجرای آبیاری تحت فشار	
-	۱	۱	۱	۱	۳	تمامی روستاهای بخش	۲۵	۳۰۰	ایجاد واحدهای خانگی پرورش مرغ و ماکیان بومی	
-	۲	۱	۲	۶	۳	مراکز حوزه گل	۱۵	۸۰۰۰	ایجاد مراکز جمع‌آوری شیر	
-	-	-	-	-	-	شهر دندی	۲۵	۹۰۰۰	توسعه سیستم و پایگاه تبلیغات، اطلاع رسانی و بازار یابی گردشگری (دو سایت متمرکز سخت افزاری و نرم افزاری در شهر دندی)	

- توضیحات مربوط به کدهای جدول شماره ۳: فهرست طرح‌های سرمایه‌گذاری برای تولید و اشتغالزایی، مراجعه شود به صفحه ۹ چارچوب.

پیوست جدول شماره ۳ - توضیحات طرح‌های سرمایه‌گذاری موضوع کد ۶ جدول شماره ۳

ردیف	عنوان طرح	توضیحات
	ایجاد شرکت‌های تعاونی روستایی	این طرح بصورت تدریجی و محقق خواهد شد و بخشی از آن در کوتاه مدت، بخشی در میان مدت و بخشی نیز در بلند مدت محقق
	ارائه آموزش لازم در جهت تغییر الگوی کشت زراعی به محصولات پربازده تر نظیر کلزا، زعفران، حبوبات،	این طرح بصورت تدریجی و محقق خواهد شد و بخشی از آن در کوتاه مدت، بخشی در میان مدت و بخشی نیز در بلند مدت محقق می‌شود

این طرح در کوتاه باید تحقق یابند	ارائه آموزش‌های لازم در زمینه اصول صحیح نگهداری دام و طیور، اصلاح نژاد، اصلاح جایگاه دام و...	
این طرح بصورت تدریجی و محقق خواهد شد و بخشی از آن در کوتاه مدت، بخشی در میان مدت و بخشی نیز در بلند مدت محقق می‌شود	ارائه آموزش‌های لازم در جهت ایجاد واحدهای پرورش ماهیان گرم آبی و سرد آبی	
این طرح در کوتاه باید تحقق یابند	ارائه آموزش لازم به به خانوارهای روستایی بویژه زنان برای ایجاد صنایع دستی نظیر قالیبافی، گلیم	
این طرح در کوتاه باید تحقق یابند	اعطای تسهیلات در جهت ایجاد کارگاه‌های تولید صنایع دستی در روستاها	
این طرح در کوتاه باید تحقق یابند	توسعه کشت محصولات پر بازده نظیر کلزا، حبوبات، زعفران، گل محمدی و...	
این طرح در کوتاه باید تحقق یابند	توسعه واحدهای دامپروری نظیر بز سانن، دام بزرگ و کوچک	
این طرح بصورت تدریجی و محقق خواهد شد و بخشی از آن در کوتاه مدت، بخشی در میان مدت و بخشی نیز در بلند مدت محقق می‌شود	توسعه فعالیتهای خدمات پشتیبان گردشگری (دو آژانس مسافرتی گردشگری، یک سایت امداد و نجات زمینی و هوایی و یک هنرستان یا کانون محلی آموزش گردشگری، یک فروشگاه و نمایشگاه محصولات صنایع دستی بخش	
این طرح در کوتاه باید تحقق یابند	احداث جایگاه‌های جمع‌آوری شیر در مراکز دهستان	
این طرح بصورت تدریجی و محقق خواهد شد و بخشی از آن در کوتاه مدت، بخشی در میان مدت و بخشی نیز در بلند مدت محقق می‌شود	ایجاد واحدهای بسته‌بندی و فرآوری محصولات کشاورزی	

جدول شماره ۴ : : فهرست پروژه های عمرانی
پیوست سند توسعه اقتصادی، اشتغالزایی و طرح توسعه پایدار منظومه های روستائی

ردیف	عنوان پروژه	عنوان فصل	عنوان برنامه	اعتبار مورد نیاز میلیون ریال	محل اجرا نام روستا	دستگاه اجرایی	کد شعاع عملکردی ۱	الویت پروژه ۲	توضیح دارد ۳
	ایجاد کمربندی در روستای قره درق به طول ۲ کیلومتر	گردشگری	توسعه مراکز پذیرایی		روستای قره درق	راه و شهرسازی	۴	۱	-
	تاسیس و تجهیز مراکز بهداشتی-درمانی در مراکز دهستان	زیرساختی	تاسیس و تجهیز مراکز بهداشتی-		مراکز حوزه	وزارت بهداشت، درمان و رفاه اجتماعی	۲	۱	-
	ایجاد شبکه آب آشامیدنی در سطح حداقل ۲۵ روستا و تعمیر و تقویت شبکه برق در حداقل ۱۲ روستا	زیرساختی	ایجاد شبکه آب آشامیدنی		روستاهای	آب و فاضلاب روستایی	۲	۱	-
	الحاق حداقل ۱۵ روستای فاقد گاز به شبکه گازرسانی سراسری	زیرساختی	گازرسانی			اداره گاز	۲	۱	-
	تاسیس ۷ واحد دفتر پست و مخابرات و تامین دسترسی به ۱۰ واحد دفاتر ITC و تامین دسترسی به اینترنت و شبکه های سراسری رادیویی و تلویزیونی در حداقل ۱۰ روستا	زیرساختی	تاسیس ۷ واحد دفتر پست و مخابرات			اداره کل پست	۲	۱	-

-	۱	۱	بنیاد مسکن			نوسازی مسکن	زیرساختی	نوسازی تعداد ۲۰۰ واحد مسکونی و مقاوم سازی تعداد ۴۰۰ واحد مسکونی	
-	۱	۳	حمل و نقل جاده ای			راه سازی	سکونتگاهی	ایجاد حداقل ۱۰۰ کیلومتر راه های فرعی درجه ۲ بین روستایی	
-	۱	۳	اداره کل راه آهن شمالغرب			خط راه آهن	سکونتگاهی	اد ۷۰ کیلومتر شبکه حمل و نقل ریلی مخصوص بار جهت اتصال شهر دندی به خط راه آهن سراسری	
-	۱	۳	آموزش و پرورش			تجهیز امکانات آموزشی	سکونتگاهی	نوسازی، بهسازی و تجهیز امکانات آموزشی برای حداقل ۱۰ واحد دبستان	
-	۱	۳	آب و منطقه ای			ساماندهی رودخانه	محیطی	ساماندهی رودخانه و مقاوم سازی تعداد ۱۵ روستای بخش در مقابل سیلاب	
-	۱	۲	منابع طبیعی			عملیات آبخیزداری	محیطی	انجام عملیات آبخیزداری در بیش از ۳۰۰۰ هکتار اراضی مرتعی درجه ۲ بخش	

جدول شماره ۵ :: اعتبار طرح های تملک دارائی های سرمایه ای دستگاه های اجرائی (جمع بندی اعتبارات پروژه های عمرانی)
پیوست سند توسعه اقتصادی، اشتغالزائی و طرح توسعه پایدار منظومه های روستائی

اعتبار میلیون ریال				* کد دوران اجرا	عنوان دستگاه اجرائی	فصل / برنامه	شماره طبقه بندی
جمع	سال های بعد	سال دوم	سال اول				
			*	۱	سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	گردشگری	
		*		۱	سازمان میراث فرهنگی و گردشگری - سازمان راهداری و حمل و نقل جاده - آب و فاضلاب روستایی	زیرساختی	
		*		۱	بنیاد مسکن - سازمان راهداری و حمل و نقل جاده - اداره گاز - آب منطقه ای	سکونتگاهی	
		*		۲	اداره منابع طبیعی - آب منطقه ای	محیطی	

